

Тритомник вибраних творів академіка О. О. Богомольця

Значний інтерес для наукових працівників і лікарів усіх спеціальностей становить підготовлений Інститутом фізіології і випущений Видавництвом АН УРСР тритомник вибраних творів академіка О. О. Богомольця. Відповідальний редактор — академік АН УРСР Р. Є. Кавецький.

Це капітальне видання дозволяє правильно оцінити вклад, зроблений О. О. Богомольцем у скарбницю радянської медичної науки.

Праці О. О. Богомольця розміщені в хронологічному порядку.

В першому томі надруковані дослідження, виконані О. О. Богомольцем в період його роботи в Одесі і Саратові (1902—1924 рр.), серед них його докторська дисертація «До питання про мікроскопічну будову і фізіологічне значення надниркових залоз». Том починається студентською роботою О. О. Богомольця, присвяченою будові і фізіології бруннерових залоз. У своїй першій роботі Богомолец зазначив, що продуктами внутрішньої секреції коркової речовини надниркових залоз є ліпоїдні речовини, які виробляються у великій кількості при м'язовій роботі. Ця точка зору суперечила загальноприйнятому в той час погляду, що ліпоїди нібито не виробляються в органах і тканинах, а відкладаються в них і тому не можуть бути продуктом внутрішньої секреції.

До другого тому увійшли праці, створені в період роботи автора в Москві (1925—1930 рр.), коли серед інших творів була написана така блискуча монографія, як «Криза ендокринології». В цій досконалій за формою і глибокій за змістом монографії О. О. Богомолец піддав гострій критиці ідеалістичні механістичні концепції, схоластичні схеми, які панували в ендокринології того часу. О. О. Богомолец писав, що діяльність ендокринних залоз нерозривно зв'язана з нервовою системою через її вегетативний відділ.

В другому томі надрукована також монографія «Про вегетативні центри обміну», де Богомолец переконливо показав безпідставність уявлень про специфічну чутливість вегетативних центрів обміну до змін хімічного складу крові, і обґрунтував положення про значення рефлексів з периферії, з робочих органів, в регуляції обміну речовин.